

NOTITIE

Datum 22 september 2021

Inlichtingen bij Eline Kragt
(020) 205 16 12
ekragt@eib.nl

Contact
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl

Deze notitie beschrijft hoe de ambtelijke reacties op het conceptrapport over onderwijsvastgoed zijn verwerkt.

Gemeente Wassenaar en Voorschoten

- 1. In de zomer is een beleidsmedewerker onderwijs gestart, daarmee komt het aantal collega's met onderwijs (huisvesting) in het pakket op 4 personen en een ondersteuner (die op meerdere vlakken werkzaam is). Het is dus niet zo dat er geen mensen konden worden aangenomen. Kan dit worden aangepast voor beide gemeenten?*

Alinea aangepast voor beide gemeenten:

Het onderwijs in de gemeente Wassenaar valt onder de verantwoordelijkheid van de werkorganisatie Duivenvoorde (WODV). Dit is een samenwerkingsorganisatie tussen de gemeente Wassenaar en Voorschoten. De organisatie rond de WODV wordt opgeheven, waarna voor elke gemeente een aparte organisatie wordt opgericht. Op het gebied van schoolgebouwen is de organisatie tot op heden nog niet opgesplitst. Tot recent was de ambtelijke kracht zeer beperkt en bestond het personeel met betrekking tot onderwijshuisvesting voor beide gemeenten uit één persoon. Het aantal medewerkers op het gebied van onderwijs is voor de twee gemeenten recent uitgebreid, waarmee het totaal aantal werknemers op dit domein uitkomt op vier personen en een ondersteuner. Het is nog niet duidelijk of dit de capaciteitsproblemen volledig heeft verholpen.

- 2. Figuur B.2 Overzicht geplande maatregelen gemeente Wassenaar, 2020-2035 moet zijn de gemeente Voorschoten*

Dit is aangepast.

- 3. De bedragen in de programmabegroting zijn gebaseerd op vormen van flexibeler manieren van bouwen, 'pre-fab' is een gebruikte term daarvoor. Ons vervolgonderzoek gaat onder meer over het realiseren van dergelijke bouw in samenwerking met de school tegen een scherpe prijs.*

De volgende zinnen zijn toegevoegd: Dit is gebaseerd op een andere manier van bouwen, namelijk door middel van prefabricage. De gemeente voert onderzoek uit over de realisatie hiervan.

Gemeente Oegstgeest

- 1. Pagina 8, alinea 2 - Bij schoolbesturen is dit inzicht wellicht verbeterd. De gemeente Oegstgeest heeft dit inzicht echter niet meer.*

Alinea veranderd in het volgende:

Daarnaast is de verantwoordelijkheid voor onderhoud voor het primair onderwijs in 2015 overgeheveld van gemeenten naar schoolbesturen. Dit heeft ervoor gezorgd dat er bij schoolbesturen beter zicht is op de staat van het onderhoud en sneller acties kunnen worden genomen. Gemeente Oegstgeest geeft aan dat het inzicht bij hen door deze verandering is verminderd.

- 2. Pagina 12, alinea 2: De keuze voor een quick-scan is inherent aan de gekozen systematiek en sluit aan op de verantwoordelijkheid van de gemeente. Schoolbesturen hebben hierbij de mogelijkheid om andere inzichten over de staat van hun gebouw naar voren te brengen. Dit wordt dan alsnog verder onderzocht. Drie jaar voorafgaande aan de bekostiging van een*

huisvestingsvoorziening wordt in opdracht van de gemeente een bouwkundig onderzoek uitgevoerd waaronder een bouwtechnische schouw.

Alinea aangepast door onderstreepte toe te voegen in alinea:

Gemeente Oegstgeest heeft met een quick-scan wel een breed overzicht opgesteld van de staat van de schoolgebouwen op basis van criteria uit het kwaliteitskader. Dit levert scores per gebouw op die met elkaar vergeleken kunnen worden. De quick-scan is echter niet gebaseerd op een schouw van de bouwtechnische staat maar wordt onder andere aan de hand van enquêtes opgesteld. Schoolbesturen hebben de mogelijkheid om andere inzichten over de staat van hun gebouw naar voren te brengen en dit wordt dan verder onderzocht. Oegstgeest kan het totaalbeeld van de algemene staat van schoolgebouwen mogelijk verbeteren door een objectieve opname van de aspecten, inclusief een vroegtijdige opname van de bouwtechnische schouw van de schoolgebouwen.

Contact

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam

t (020) 205 16 00

eib@eib.nl
www.eib.nl

Pagina

2

Gemeente Leidschendam-Voorburg

1. *Pg 9, vierde alinea: Hier wordt gesteld dat de gemeenteraad een IHP goedkeurt. In Leidschendam-Voorburg wordt het IHP vastgesteld door het college, en ter informatie aan de Raad gestuurd. Het vaststellen van het IHP is in onze visie namelijk een bevoegdheid van het college.*

Voorstel: dit als uitzondering vermelden (evt. in bijlage over Leidschendam-Voorburg). Zie ook pagina 22 zesde alinea.

Dit is toegevoegd als voetnoot in de conclusies en op pagina 22 in de alinea zelf.

2. *Pagina 10 eerste alinea: O.i. dient de term “daarnaast “vervangen te worden door “bovendien”.* Voorstel is overgenomen.

3. *Pagina 10, vierde alinea: In Leidschendam-Voorburg zijn de referentieprojecten inclusief BENG. De zin “Hierbij is echter nog geen rekening gehouden met aanvullende kosten door de eisen omtrent Bijna Energie neutrale Gebouwen” is derhalve feitelijk onjuist en dient te worden verwijderd.*

De geplande investeringen worden jaarlijks geïndexeerd o.b.v. de indexering van de VNG (dus inclusief de geraamde opslagen). Er wordt dus niet jaarlijks vergeleken met de VNG normbedragen.

Voorstel: In de laatste zin van deze alinea de term “VNG-normbedragen” vervangen door “VNG-indexeringssystematiek”. Zie ook pagina 28 zevende alinea: s.v.p. tekst daar ook corrigeren.

De zin over BENG eisen is verwijderd en het voorstel is overgenomen.

4. *Pagina 22, zesde alinea. In de een na laatste zin de term “investeringen” vervangen door “kredietaanvraag”.*

Het voorstel is overgenomen.

5. *Pagina 29 derde alinea: In Leidschendam-Voorburg zijn de investeringen geraamd inclusief de kosten van eerste inrichting en voorbereidingskosten.*

Opmerking toegevoegd als voetnoot en zin in de tekst genuanceerd.

6. *Pagina 29, vierde alinea. Omdat sommige PO scholen in diverse stadia van aanbouw zijn is het niet eenvoudig om te bepalen hoeveel scholen er nu “nog bijkomen”. Volgens ons is de situatie als volgt: In totaal zijn de op de investeringsplanning/het IHP de volgende 6 po scholen opgenomen: Montessorischool Vreugd en Rust, De Wegwijzer (IKC de Tol), De Vijverhof, De Maria Bernadetteschool, De Driemaster, en een mogelijk nieuwe school in Klein Plaspoelpolder. De Trampoline stond ook op de planning en is in 2020 opgeleverd. IKC de Tol is (inmiddels) in 2021 opgeleverd. Voor Pius X is de bouw in 2021 gestart. Sinds de planning in het IHP is duidelijk geworden dat er geen nieuwe school in Klein Plaspoelpolder komt. Er zijn nu derhalve vier scholen in (verschillende stadia) van voorbereiding: Vreugd en Rust, De Vijverhof, De Maria Bernadette en de Driemaster. Voorstel: aantal Po schoolgebouwen op de planning veranderen in 4.*

We begrijpen uit de opmerking dat het niet precies te zeggen is bij hoeveel extra PO-scholen maatregelen worden genomen in de komende jaren ten opzichte van afgelopen jaren. De zinnen over Leidschendam-Voorburg in deze alinea zijn aangepast naar het volgende: 'Ook in Leidschendam-Voorburg worden bij meer scholen maatregelen genomen. Bovendien betreft dit een aantal schoolgebouwen voor het voortgezet onderwijs (VO) die relatief grote investeringen vergen.' Dit is in lijn met wat in de conclusies staat.

7. *Pagina 30, enige alinea. Het is niet zo dat voor elke investering apart wordt geleend: Op dit moment is er bij LV sprake van een liquiditeitsoverschot. Wij werken met totaalfinanciering en gaan geen separate leningen aan voor specifieke investeringen. Of wij leningen aangaan wordt bepaald door de liquiditeitsbehoefte en onze liquiditeitspositie. Op dit moment is sprake van een fors liquiditeitsoverschot. Voor kapitaallasten over investeringen in schoolgebouwen e.d. rekenen wij de omslagrente toe. De omslagrente is zeg maar het gewogen gemiddelde van de werkelijke rente die wij betalen over vreemd vermogen, en de fictieve rente over ons eigen vermogen.*

De opmerkingen over de totaalfinanciering en dat een lening wordt aangegaan afhankelijk van de liquiditeitsbehoefte en -positie zijn verwerkt in een voetnoot. In de alinea zelf wordt aangegeven dat de gemeente voldoende liquiditeit heeft om de investeringen aan te gaan.

8. *Pagina 31, tweede alinea. Wij zijn het niet eens met deze (vereenvoudigde) weergave van de systematiek van het gemeentefonds. Met name met deze zin: Omdat gemeenten bestedingsvrijheid kennen, komt het voor dat de budgetten die de gemeenten vanuit het Rijk krijgen voor schoolgebouwen elders besteed worden. Volgens ons suggereert deze zin dat in het gemeentefonds een bepaald budget voor onderwijshuisvesting is bedoeld. Deze denkwijze is helaas een wijd verbreid misverstand. In Leidschendam-Voorburg gaan we uit van de vereiste noodzakelijke kosten voor onderwijshuisvesting. Dat uitgangspunt is vormgegeven in het IHP. We ramen realistisch cf. IHP. Het is nog niet voorgekomen dat we een school hebben geschrapt door tekorten elders. In Leidschendam-Voorburg wordt dus al heel lang niet meer per beleidsterrein gekeken wat er binnen komt en wat er uitgaat. Ook niet voor andere beleidsterreinen zoals bijvoorbeeld beheer openbare ruimte, maar zelfs ook niet meer voor Jeugd, wmo etc.*

Genoemde zin aangepast in: De gemeenten kennen bestedingsvrijheid en beslissen daarom zelf hoe budgetten besteed worden. Ook kan ervoor gekozen worden om te schuiven met budgetten. In de bijlage van Leidschendam-Voorburg stond al dat de gemeente de wettelijke verplichting centraal zet en niet de verhouding tussen financiering en lasten. Ook wordt genoemd dat schoolgebouwen niet als bezuinigingspost worden gezien.

9. *Pagina 37: Mevrouw Cindy van Houts komt twee keer voor op de lijst van geïnterviewden, en haar achternaam is dus van Houts, niet van Hout.*

Mevrouw Cindy van Houts was aanwezig bij zowel het gesprek met de wethouder als met het gesprek met de gemeente. Daarom is zij twee keer opgenomen in de lijst. Haar naam is aangepast.

10. *Pagina 74 tweede alinea. Waar nu staat dat twee gebouwen "lijken" te zijn gerealiseerd kunt u dat volgens ons veranderen in "zijn". NI. de Trampoline en IKC de Tol (=basisschool de Wegwijzer)*

Het voorstel is overgenomen.

11. *Pagina 78 laatste alinea. De Vijverhof is nog geen monument, maar voorbestemd als gemeentelijk monument. Dit heeft in de praktijk inderdaad dezelfde werking als een monumentale status.*

Deze zin is aangepast in het volgende: Dit komt omdat deze school voorbestemd is als gemeentelijk monument en het project daardoor complexer is.

Contact

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl

Pagina

3

12. *Pagina 79 tweede alinea: Het Veurs Voorburg is sinds februari 2021 in aanbouw. Voorstel de zin als volgt te formuleren: Deze school is sinds februari 2021 in aanbouw sinds 2005 werden al nieuwbouwlocaties onderzocht.*

Het voorstel is overgenomen.

13. *Pagina 80, tweede alinea: We updaten twee keer per jaar de investeringsplanning als onderdeel van de programmabegroting. Zelfde alinea: "het verschil bedroeg 850.000. Gaarne erbij vermelden dat dit 10 % van de geraamde kosten betrof.*

Beide voorstellen zijn overgenomen.

14. *Pagina 81 laatste alinea. Wij maken bezwaar tegen deze gehele alinea om twee redenen: Ten eerste wordt uit de tekst al duidelijk dat het getal van 2800 euro per m2 BVO (welke eenheid er niet bij vermeld staat...) een erg onzekere schatting is omdat de te bouwen BVO's niet exact genoeg zijn. O.a. door de bouw van kinderopvangruimten. Maar ons grootste bezwaar is dat een dergelijk getal van 2800,- een eigen leven gaat leiden. Het doet daarom geen recht aan de grote verschillen per bouwproject, in doorlooptijd, bijzondere omstandigheden, marktsituatie et cetera. Ons verzoek is om deze alinea geheel te verwijderen, en te stellen dat een gemiddelde bouwprijs op gemeenteniveau enerzijds niet is te berekenen, en anderzijds geen goede maatstaf is om bouwprojecten te vergelijken, noch binnen een gemeente, noch tussen gemeenten onderling.*

De zin over € 2800 /m2 is weggehaald.

15. *Pagina 82, laatste alinea: Op basis van de geplande investeringen zal op termijn het saldo tussen baten en lasten zelfs omslaan van positief naar negatief. Ons verzoek is of u dit in de tekst wilt verwerken.*

In de alinea is opgenomen dat het saldo omslaat van positief naar negatief.

Contact

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam

t (020) 205 16 00

eib@eib.nl

www.eib.nl

Pagina

4